

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. XVII. Quinta Epistola ad Episcopum Ecclesiæ Sardis contra Prælatos,
qui ipso nomine tantum contenti munus suum negligunt; nec vigilant,
neque attendunt ad bonum subditorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT XVII.

QVINTA EPISTOLA AD EPISCOPVM ECCLE
*sia Sardis contra Prælatos, qui ipso nomine tantum contenti mu-
 nus suum negligunt; nec vigilant, neque attendunt ad
 bonum subditorum.*

Apoc. 3. 1.

AGNO ZELO EXÆSTVAT CHRISTVS D. N.
 VI PRÆLATI munia sua plenè exequantur; ma-
 gnamque iram ostendit contra non facientes, quod te-
 nentur; quamuis consuetà suâ misericordiâ, antequam
 puniat, exhortetur ad pœnitentiã: vt videre licet in
 quinta Epistola, quam dedit ad Episcopum Sardensem
 tremendis hisce verbis: a *Hæc dicit qui habet septem spiri-
 tus Dei, & septem stellas. Si io operatua: quia nomen habes quod viuas, & mor-
 tuus es. Esto vigilans & confirma cetera, quæ moritura erant. Non enim inuenis
 operatua plena coram Deo meo. In mente ergo habe qualiter acceperis, & audie-
 ru, & serua. & pœnitentiã age. Si ergo non vigilaueris veniam ad te tanquam
 fur: & nescies, qua hora veniam ad te. Quibus verbis depingit miserandam
 conditionem quorundam Episcoporum & Prælatorum, qui etsi nomen
 habeant ac dignitatem Prælatorum, quod est nomen viuentium & San-
 ctorum in oculis Dei: interius tamen sunt mortui ob culpam lethalem,
 nec vitam ducunt prout exigit ipse status. Idedque profundo quodam
 somno quasi obruti, negligunt quæ sui sunt officij, & in periculo ver-
 santur admittendi fidem ipsam, & spem, & bona aliqua opera, quæ eis sa-
 pererant: quæ tamè plena non sunt, sed vacua & inania; quia exterius qui-
 dem apparent opera virtutum; re ipsa tamen potius sunt vanitas quedam.
 Et quamuis apud homines videantur plena, in oculis tamen Dei sunt va-
 cua, valdeque defectuosa, & habent nomen, quod viuant, sed sunt quasi
 mortua, & sine spiritu & deuotione: & absque puritate intèrionis, quam
 virtutes semper exigunt. Quare nisi tales Prælati redeant ad seipfos, sub-
 trahet Deus manum ab eis, permittèdo eos finire vitam, & amittere quic-
 quid boni in hac vita habebant, & in altera fuissent habituri. Cum igitur
 ab omnibus Christianis hoc exigatur, vt non sint contenti sola fide absq;
 charitate, & solo nomine viuentium, si opera illorum sint mortua: multo
 magis id exigitur ab omnibus Prælati. Nam, vt Concilium Tridentinum
 ait, totius familiæ Domini status & ordo nutabit; si quod requiritur in
 corpore, non inueniatur in capite. Quod si caput ægrotet, sitque peste in-
 fectum: quid de corpore fiet? Tunc (ait S. Gregorius) verum est, quod di-*

*Sess. 24. de
 Reform. c. 7.
 2. P. Pastor.
 c. 2. & Ho-
 mila 7.*

xit Oseas Propheta: *b sicut populus sic Sacerdos*: quia vtrique dilabuntur in eadem vitia. Nam populus vitia Sacerdotum sequitur: & Sacerdotes abiiiciunt se in vitia populi. Ac propterea gemitur Ierem. cum dixit: *c quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides Sanctuarij in capite omnium platearum?* Qui (ait hic Sanctus) sunt lapides Sanctuarij, nisi personæ habentes varios Sacros ordines? & quæ sunt plateæ, nisi latæ huius vitæ viæ, quæ ducunt ad perditionem, & mortem æternam? Tunc igitur lapides Sanctuarij disperguntur per plateas: cum Prælati & Ecclesiasticæ personæ, quæ in templo Dei esse deberent, & non discurrere, nisi in Sancta Sanctorum: effundunt se ad terræ delicias, degenerantes à sanctitate sui statûs, & obscurantes ac inficientes aurû charitatis & obfuscantes bonum virtutis colorem. Nec sine mysterio Propheta dixit, quod *d dispersi sunt in capite omnium platearum* ad significandum quod cum terrenam agunt summi videri appetunt: hoc est magni & Sancti haberi; & cum sint mortui, nomen volunt habere viuientium.

¶ I.

QVÆ diximus, præclarè explicuit Dominus noster Propheta Zachariæ, iubens eum *a accipere vasa Pastoris stulti*, hoc est eius insignia, baculum, & peram, cum reliquis officij eius instrumentis, & contra eum prophetizando, dicere: *O Pastor, & idolum, derelinquens gregem: gladius super brachium eius, & super oculum dextrum eius, brachium eius ariditate siccabitur, & oculus dexter eius tenebescens obscurabitur*, valde propriè appellatur *Pastor & idolum*: etsi enim verum sit quod propterea non desinat esse verus Pastor, si est consecratus, & ad id officij electus ab Ecclesia Catholica, iuxta eius leges: simul tamen est idolum inane, & veritate, quam repræsentat; spoliatum. Non enim habet plus quàm repræsentationem officij quod obire deberet; suâ verò malitiâ & negligentia illud non præstat. Habet insignia *Pastoris* baculum, mitram, & vestem siue pallium, & auctoritatem, honoremque illius statûs; non tamen habet viua veri ac perfecti Pastoris opera. Est quasi *idolum* valde exornatum, & quasi in throno collocatum: quod etsi oculos habeat, & aures: nec videt tamen neque audit; etsi linguam habeat: non tamen loquitur; & habens pedes ac manus: nec ambulat tamen, nec palpat. Non habet brachium forte ad exequendum quod sui est officij; neque dextrum oculum ad id prudenter cognoscendum, & intentione recta dirigendum. Passio enim & ambitio, cupiditas, aut sensualitas, quasi gladius anceps abscondit eius nervos, & cordis virtutem abstulit: ita vt dextrum brachium exaruerit, ob pusillanimitatem, ad sui officij opera præstanda; dexter oculus obscuratus sit & exœcatus ignorantia & obliuione eius quod præstare

in Euan-
gelia.
b Osee. 4. 9.
c Thren. 4. 1.

a Zachar.
11. 15.

S. Cyprian.
libello ad
Novatianum
propè finem

tenetur. Quamuis sinister semper sit viua, & acutus ad cognoscenda
 proprias commoditates alicuius lucri & honoris, & alias temporales vi-
 litates, quas ex suis ouibus accipere potest, & ad inueniēdos modos, qui-
 bus iuari possit, vt promoueat in suis cogitationibus, ac desiderijs. Et
 ad hæc omnia habet brachium forte: ita vt nemo illum possit impedire:
 sed eo liberius ad hoc vitur sua potestate, quod illa maior est, & maiorem
 subditis adfert timorem, non tamen diu durabit huiusmodi tyrannus,
 quia diuina iustitia gladius brachium abscondet, in quo confidit, exuen-
 do illum potestate, qua adeo abutitur; & omnino excæcabit dextrum il-
 lius oculum vitando consilia prudentiæ eius carnalis; eumque expol-
 lans, in pœnam peccatorum eius, vera luce, quæ exhilarat & beatificat
 animas

Lib. 2. de
 considerat.
 ad medium
 Tomo 2.
 Tract. 4. c. 1.

Sed videamus proprietates horum pastorum idolorū, quas depingit
 S. Bernardus Eugenio Papæ, vocans eos monstra, verbis illis quæ retuli-
 mus cū de secularibus Principibus ageremus: Monstruosa res grades sum-
 mus, & animus infimus, sedes prima, & vita ima; lingua magniloqua, &
 manus otiosa; sermo multus, & fructus nullus; vultus grauis, & actus le-
 uis; ingens auctoritas, & nutans stabilitas. Ad moui speculū: sedus se in
 eo vultus agnoscat: tu gaude tuum dissimilem inuenire. Inspice tamen &
 tu, ne forte et si sit vnde meritò placeas tibi, etiam, in quo debeas displice-
 re, non desit. Hæc S. Bernardus. Quod speculum propositum à Sancto
 Bernardo Papæ Eugenio, licet suo modo proponere omnibus Episcopis,
 ac Prælati, & sacerdotibus omnibus: vt conferentes vitam, quam di-
 cunt, cum dignitate, quam gerunt: si deprehenderint eas non conuenire,
 erubescant de seipsis, & intelligant se esse quasi monstra in Ecclesia, con-
 iungentes in vnum caput hominis & corpus bestię, hoc est dignitatem
 Angelicam, & vitam bestialem.

Lib. de di-
 gnit. Sacer-
 dot. c. 3.
 Tom. 4.

Hoc ipsum magna cum eloquentia docuit S. Ambrosius, postquæ ex-
 plicasset excellentias dignitatis sacerdotalis, & Episcopalis, his verbis os-
 tendi vobis, fratres, nihil esse in hoc seculo excellentius Sacerdotibus:
 nihil sublimius Episcopis reperiri: vt cum dignitatem Episcopatus Epif-
 coporum oculis demonstramus, & dignè noscamus quid sumus; &
 quod sumus professione, actione potius quàm nomine demonstre-
 mus, vt nomen congruat actioni, actio respondeat nomini; ne sit no-
 men inane, & crimen immane; ne sit honor sublimis, & vita deformis;
 ne sit deifica professio, & illicita actio; ne sit religiosus amictus, &
 irreligiosus profectus; ne sit gradus excelsus, & deformis ex-
 cessus; ne habeatur in Ecclesia Cathedra sublimior, & conscientia Sa-
 cerdo-

cedotis reperiat humilior; ne locutionem simulemus columbinam, & mentem habeamus caninam; ne professionem monstremus ouinam, & ferocitatem habeamus lupinam; ne dignè nobis per Prophetam respondeatur à Domino: *b populus hic labijs me honorat: cor autem eorum longe est à me.*

Ergo, fratres, sicut Senatorem Chlamys ornat, sicut agricultura rusticum, sicut nautam navigationis peritia, & singulos quosque opifices operis sui qualitas ipsos demonstrat auctores: sic Episcopum non aliud nisi Episcopalis opera designat: ut ex bono opere magis, quam professione noscatur; plus meritis esse Episcopus, quam quod nomine vocetur: quia sicut nihil esse diximus Episcopo excellentius: sic nihil est miserabilius, si de Sancta vita Episcopus periclitetur, si Sacerdos in crimine teneatur. Et ut leuius est de plano corruere, sic grauius est qui de sublimi ceciderit dignitate: quia ruina, quæ de alto est, grauiori casu collidit. Honor quidem Episcopalis coram hominibus præclarus est; sed si ruina sustineat, dolor magnus est. Nam quantò præ cæteris gradus Episcopalis altior est: tantò si per negligentiam delabatur, ruina grauior est. Magna sublimitas magnam debet habere cautelam. Honor grandis grandiori debet sollicitudine circumuallari: *c Cui plus creditur, ab eo plus exigitur*, sicut scriptum est: quia optimis per mixta sunt pessima. Et alibi: *d Potentes potentiora tormento patientur.* Et *e scienti legem & non facienti eam, peccatum est grande;* & *f seruus sciens uoluntatem Domini sui si non fecerit eam, uapulabit multum.* Aliud est enim quod ab Episcopo requirit Deus, & aliud, quod à Presbytero, & aliud quod à Diacono, & aliud quod à Clerico, & aliud quod à laico, vel à singulis quibusque hominibus. Et licet omnium hominum opera Deus in suo examinet iudicio, plus tamen ab eo exigitur, cui plus committitur. Ampliores enim pœnas luit, cui numerosior regendorum populorum fuerit cura commissa. Hæc S A N C T U S A M BROSIVS.

Quibus addere licet, quæ postea subiungit, in eos, qui has dignitates emunt: eadem enim aptari possunt ijs, qui ea abutuntur. Oculis, inquit, carnalibus uidetur quasi EPISCOPVS magnus; & diuinis obrutibus inspicitur leprosus magnus. Per pecuniam acquisiuit indebitum ordinem, & DEVM perdidit in interiore homine. Caro suscepit dignitatem, & anima perdidit honestatem. Caro ancilla, Domina facta est animæ: & anima, quæ erat Domina, facta est famula carni. Caro dominatur populis, & anima seruit Dæmoni: si meruisti *g salis* possidere saporem, ut insipientium possis corda condire; cur infatuatus tali uicio immundis te porcorum calcandum pedibus præbuidisti, ita ut nec

”
”
”
b Luc. 19.
5.
Matth. 5, 8.
”
”
”
”
”
”
”
”
”
”
c Luc. 12.
4, 8.
d Sap. 6, 7.
e Iacob. 4.
17.
f Luc. 12.
47.
”
”
”
”
”
in cap. 5.
”
”
”
”
”
”
g Matth. 5.
13.

" alios, nec te ipsum possis condire? oculorum etiam in corpore officium
 " geris, ut reliquum per te corpus ducatum lucis habeat: & nunc quadam
 " lippitudine & caligine vitiorum obtenebratus, nec te ipsum luci idone-
 h *Matth.* 6. *nequam est, totum corpus tuum tenebrosum erit: id est, si Episcopus, qui vide-*
 23. *barur corpori subdito lucem præbere obnubiletur: quid cætera facient*
 " membra, quibus lux adempta est oculorum? Nam quid aliud interpreta-
 " tur Episcopus, nisi Inspector? Maxime cum Solio in Ecclesia editiore re-
 " spondeat, & ita cunctos respiciat, ut & cunctorum oculi in ipsum respiciant.
 " Ergo quia ita est, cur te velut tæturæ speculum vniuersorum oculis de-
 " monstras, ita non possint obsecuitate tua se comptius exornare. Hæc
 " que S. hic Doctor. Aperiatur itaque Prælati oculus, & inspiciat primum
 " titulum scribentis hanc Epistolam: qui scilicet *habet septem spiritus Dei &*
 " *septem stellas*: & erubescat, quod cum ratione officij sit spiritus & stellam
 i 2. *Timot.* *in manu Christi: eam tamen vitam ducat, ut pudeat ipsum Christum illum*
 4. *Colos.* 17. *in manu sua tenere; ac timeat ne ipsum ex ea soluat, ac demittat. Studet,*
 " cum exteriori opere spiritum interiorem; & cum statue sui authoritate
 " virtutis excellentiam, seruetque quod Apostolus dixit cuidam alteri E-
 " piscopo: *in ministerium tuum imple docendo; & quod verbo prædicas, opere*
 " ostendendo. Et cuidam Archippo significauit: *vide ministerium quod ac-*
 " *cepisti in Domino, ut illud impleas, in omnibus ut sit perfectum.*

S E D perpendamas adhuc amplius documentum datum à Domino
 huic Episcopo, cum dixit: *esto vigilans*. Quamuis enim omnibus Christi-
 anis commendauerit, ut vigilarent, quemadmodum S. Marcus expressit,
 k *Macri.* 13. *dicens: k quod vobis dico, omnibus dico: vigilate.* Speciali tamen ratione ur-
 37. *gentur Prælati vigilare; ut qui non solum sibi ipsis attendere debeant, sed*
 l *Hier.* 13. *etiam (ut ait Apostolus) in per uigilare pro animabus subditorum ipsis commisit-*
 17. *torum. Ac propterea in Canticis vocantur: m vigilantes, qui custodiunt ciuita-*
 m *Cant.* 3. 1. *tem, n & custodes qui eas circumueunt, ut tutam seruent. Et aliquando eosdẽ*
 n *Ezech.* 3. *appellat o speculatores. Nomen etiam Episcopi (ut ex S. Ambrosio retu-*
 11. *limus) significat Inspectorem, qui in loco altiori existens, vigilat & inspi-*
 o *Ierem.* 6. *cit, quid sub ipso agatur. Hos custodes, ait S. Bernardus, in uigilare de-*
 17. *bere pro custodia ciuitatis, à vi tyrannorum, à fraude hæreticorum, à ten-*
 p *4. Reg.* *tationibus Dæmonum. Hi vigilantes & in oratione pernoctantes hosti-*
 6. 9. *um nouerunt insidias, præueniunt consilia malignantium; eorum le-*
 " queos dissoluunt, retia lacerant, eorumque designationes transuersis cuniculis
 " impediunt. Et quemadmodum p *Elisæus nouerit Assyriorum insidias: & mouerit*
 " *regem Israël: ne per locum illum transiret: ita hi custodes, ut Apostolus ait, qui*

ignem cogitationes & astutias Satana, de quibus monent fideles, vt eas caueant, & cauti sint. Eisdem incumbit ex officio vigilare, vt stimulent ignauos, impedimenta auferant feruentibus, vt velocius currant in studio virtutū. Et ita sponsa, cum quæreret dilectum suū ait: *inueniunt me custodes qui circumueunt ciuitatē, percusserunt me & vulnerauerunt me, tulerunt pallium meum mihi custodes murorum.* Nam (vt S. Gregorius explicat) hi custodes gladio verbi Dei vulnerant cor dolore peccatorum; & vulneribus amoris ita illud penetrant, vt anxie cupiant dilectum inuenire, quem quærent. Pallium etiam auferunt affectuum, ad res temporales: vt liberius anima his omnibus exuta nudum sequatur Iesum. Et ad idem tendit alterum documentum quod adiecit Christus Dominus eidem Epistola, dicens: *confirma cetera, qua moritura erant: hoc est iamiam peritura.* Munus enim eius est infirmos curare, iuuare debiles, lapsos erigere, torpentes extimulare & à morte liberare eos, qui prope erant vt laborerent. Mali autem Prælati negligentes vigilare in bonum subditorum, vigilant tamen vt suas quærant commoditates, votorumque suorum compotes fiant, etiam vulneratis conscie: sibi commissorum, eosque spoliantes pallio, quo se tegebant. Et in hunc sensum explicant multi Doctores prædicta verba sponsæ: quod scilicet custodes murorum adeo essent improbi, vt malis suis exemplis scandalizauerint, & vulnerauerint eius animam, & vestem abstulerint bonorum operum, quibus se tegebat; & pallium bonorum temporalium, quibus se alebat. Sed adfuit illi Dominus: ne hoc scandalum illi noceret, nec cessaret quætere dilectum; & se totam eius obsequio mancipare. Prælatorum enim malitia non poterit præualere contra Dei electos: quibus ipse Dominus gratia suā semper adest, exhibetque erga eos bonum officium, quod ipsorum Prælati iure optimo facere debuissent.

§. II.

ET hoc est quod Christus mysticè addidit in Epistola ad hunc Episcopum, dicens: *a habes pauca nomina in Sardis, qui non inquinauerunt vestimenta sua, & ambulabunt mecum in albu: qui a digni sunt. Qui vicerit sic vestietur vestimentu albu, & non delebo nomen eius de libro vitæ, & confitebor nomen eius coram Patre meo, & coram Angelis eius.* hoc. n. voluit ei significare: quamuis tu sis malus Episcopus, & solo nomine talis non præstans officium tuum: ne tamen existimes me deseruisse gregem tuum: habes enim pauca nomina in Sardis, aliquos scilicet paucos valde electos, ac præstantes quos ego etiam de nomine noui, & ad cælum approbau: propter quos misereor tui; & hortor, vt pœnitentiā agas, bonique Prælati munus erga

eos

q. 2. Corin.
2. 11.r Cant. 5, 7.
ibid.Titelma-
nus Ludoc-
cus Legio-
nensis Mar-
Del rio.a Apocal.
3. 4.

eos exerceas. Ait autem esse *paucos*: vt significet: quando Prælatus impro-
 bus est ac negligens, maximam subditorum partem eius malum exem-
 plum sequi. semper tamen Deus paucos aliquos reseruat in ipsius obse-
 quio fideles. Quemadmodum ipse dixit Elia conuerenti, quod totus
 populus sequeretur malum exemplum impij Regis Achab: *derelinquitur*
 (inquit) *mibi in Israhel septem millia virorum, quorum genua non sunt incurua-*
ta ante Baal. Inter plurimos enim improbos placet mihi esse aliquos val-
 de selectos. Et quemadmodum Deus permittit bonos Prælatos habere
 aliquos subditos valde importunos ac pertinaces, qui ipsos docent, exerce-
 ceant, & clariorem reddant eorum patientiam: ita etiam disponit vt ma-
 li Prælati aliquos habeant subditos valde selectos; vt confundantur &
 erubescant, videntes pedes esse meliores ipso capite; ac discipulos multo
 præstantiores ipso Magistro. Et quemadmodum qui bonos Prælatos
 habent, si improbi sint maiori pœna sunt digni: ita qui malos habent
 Prælatos: si ipsi boni sint maiori sunt præmio digni. Ac propterea Chri-
 stus Dominus Noster a deo laudat paucos illos, iustos, qui erant in Sardis,
 dicens: *eos esse dignos, qui cum ipso ambulent & vestiantur vestimentis albis,*
valde preciosis in cœlo; certos eos faciens quod eorum nomina nunquam
sint de libro vite delenda, nec ipsi perdituri vnquam coronam gloriæ.
 Et quemadmodum mali Prælati semper attendunt, vt sibi simili-
 bus faueant, eosque foueant: ita boni subditi nullum solent eorum
 experiri fauorem, sed quasi contemptui habentur. Ac propterea de ip-
 si dicit, quod laudabit & confitebitur eos in altera vita *coram Patre suo*
et inque Angelis: vt sic cum patientia ferant contemptum illum, &
 obliuionem Prælatorum: nec propterea sinant se malo eorum exem-
 plo moueri.

VT autem adhuc ampliùs innotescat DE I nostri prouidentia in hoc
 casu: audiamus quid de malo Prælato dicat sub nomine & figura c
Struthionis, qui pennas habet similes pennis herodij & accipitris, non tamen
volat, neque eleuatur à terra. Estque figura Prælati hypocritæ, habentis
nomen quod uiuat, & tamen est mortuus. Et, vt Sanctus Gregorius
 explicat, speciem habet sancti, sicut illi, qui in virtutibus altius vo-
 lant: qui tamen semper affectibus suis adhæret rebus terrenis. Habet
 quidem alas scientiæ & potestatis ad gubernandum: quibus tamen nun-
 quam utitur in bonum subditorum, quasi non incumberet sibi, neque
 ad se pertineret illorum curam gerere. Sed quid Deus sancto Iob de stru-
 thione dixit? *quando derelinquit oua sua in terra, tu forsitan in pallore*
calefacies ea? Obliviscitur quod pes conculcet ea, aut bestia agri conterat.

b 3. Reg. 19.
 18.

c 16. 39. 13.

lib. 31. mor.
 cap. 6.

Dicitur

Dicitur ad filios suos, quasi non sint sui. Qua similitudine significat: Prælatum hypocritam & solo nomine Prælatum, etiamsi filios spirituales per Baptismum generet, eos tamen deferere, & in terra relinquere in medijs magnis periculis. Nihil enim curat, quod pes alicuius peregrini, malum scilicet peccatorum exemplum, aut pes superbæ, aut effectus carnalis illos conculet; neque quod bestia campi, hoc est Dæmon, suis tentationibus eos frangat, & comminuat. Nihil enim nisi suas commoditates curat, adeoque dura viscera erga suos subditos, & spirituales filios gerit, quasi ipsius non essent, nec sibi commissi. Sed misericors Deus noster, ac sic de fertorum Pater, non obliuiscitur eorum; sed prouidentia suâ supplet negligentiam malorum Prælatorum. Quemadmodum enim tanquam author naturæ supplet naturalem struthionis defectum; & videns, quod ille non incubet suis ouis; nec ea calefaciat, aut foueat more aliarum auium: statuit vt Sol radijs suis ita ea calefaciat, vt pulli generentur: ita tanquam author gratiæ, cum illi, qui ex officio sunt spirituales Patres, non faciunt, quod facere tenentur. Erga filios suos, Sol iustitiæ cælestibus suis inspirationibus eos viuificat, feruentisque facit, & ad perfectionem eleuat, ad quam sunt vocati.

DEPONANT igitur Prælati hæc struthionis viscera erga suos subditos, ne Deus de ipsis conqueratur ac dicat: *Filij Sion in luti, & amici auro primo quomodo reputati sunt in vasa testa, opus manuum figuli. Sed & lamia nudauerunt manum, lactauerunt catulos suos: filia populi mei crudelis, quasi struthio in deserto. Adhasit lingua lactentis ad palatum eius infiri: paruuli petierunt panem, & non erat, qui frangeret eis.* Partim enim ob suam pigritiam, partim vt suis delitijs attendant, negliunt prædicare, & gubernare, & sufficiens nutrimentum filijs suis præbere: etiamsi præ siti & fame periant: boni autem Prælati induunt viscera paterna erga suos subditos. Quemadmodum dicebat Apostolus: *e restis mihi est Deus, quomodo cupiam omnes vos in visceribus Iesu Christi:* hoc est, ego manens in visceribus IESU CHRISTI, ob amorem, quo illum prosequor, etiam vos amo eisdem visceribus, quibus ille vos amauit, ideoque disidero, vt & vos intra illa maneatis.

Denique cum Deus Dominus noster ex magna sua misericordia faueat bonis subditis, eisque compatiatur, cum ita opprimuntur; & quod alij detrimentum patiantur ex malo exemplo & negligentia mali Prælati: ideo eum monet, vt penitentiam agat seseque emendet: nisi enim vigilauerit, vt suum impleat officium: *veniam, inquit, ad te tanquam fur, & nescies, qua hora veniam ad te.* Et quemadmodum

depræ-

d Thren. 4.

2.

e Phil. 2.8.

f *Ezech.* 34.
10.g *Luc.* 12.
45.

deprædatur quæcunque bona inuenit: ita ego violenter & in tuum
despectum accipiam bona, quæ in te inuenero, & in morte tua spo-
liabote virtutibus Fidei & Spei, quæ tibi supererant; & portellæ,
ac insignibus Pastoris, quibus ornabaris. Non enim bene conueni-
unt, insignia tantæ autoritatis, homini tantæ improbitati dedito; nec
relinquenda sunt illi talenta, qui ea sepeliuit neque exposuit negotiatio-
ni; nec feram, quod oues meæ tantis incommodis afficiantur ob negli-
gentiam improbi sui pastoris. *Ego ipse (ait Deus) visitabo super Pastorem &
requiram gregem meum de manu eorum, & cessare faciam eos, ut ultra non pas-
cant gregem, nec pascant amplius semet ipsos: & liberabo gregem meum de
eorum: & non erit ultra eis in escam. Quasi dixerit: ob meum erga oues meas
amorem, ita malos pastores puniam: ut auferam illis officium & vitam: ut
boni subditi non ita opprimantur; nec mali talia exempla habeant, ex
quibus deteriores fiant. Cum igitur hic aduentus Christi sit repente futu-
rus: æquum est, ut negligens Prælati vigilet, & attendat sibi ac gregi suo.
Ne euēniat ei quod Saluator noster apertius dixit exhortans nos ad vigi-
landum, dicens: g quod si malus seruus dixerit in corde suo: moram facit Domi-
nus meus venire: & ceperit percutere seruos & ancillas, & edere, & bibere, &
inebriari: veniet Dominus serui illius in die qua non sperat, & hora qua nescit; &
diuidet eum, partemque eius cum infidelibus & hypocritis ponet: cum illis scilicet
qui habebant nomen, quod uiuerent, & tamen mortui erant; &
cū officio essent pastores, subditos tractabant quasi
tyranni; aut nullam eorum curam
gerabant.*

(::)